

DT/BB Jan 74

Klar front mot frontkjempere

Av Thor Knudsen, president Norges Forsvarsforening.

«Frontkjempersaken» i betydningen de nordmenn som direkte og indirekte deltok på tysk side i okkupasjonsårene enten på Østfronten eller i annen sammenheng, er kommet på dagsordenen i deler av våre medier. Jeg tror det har flere årsaker. En av dem er planene om reisen til Finland med bl.a. norske frontkjempere og deres pårørende som initiativtakere.

En annen årsak er bøker som er kommet på markedet i det siste hvor frontkjempersaken er tema. Og endelig så nærmer vi oss feiringen av frigjøringsjubileet som også kan foranledige at saker av denne karakter trekkes fram.

Felles for temaet, som har mange variasjoner, er at følelsene er dominerende. Det er ikke det spor oppsiktvek-

kende. Det vesentlige er at følelsene ikke må ta overhånd. Det kan skape forvirring og det som verre er. Mange bastante påstander kastes naturlig nok ut i en slik sammenheng. Vi kjenner dem igjen fra tidligere.

Det gjelder f.eks. hårdnakkede utsagn om at frontkjempernes sak er for lite belyst. Det skyldes, hevdes det, at det alltid er seierherren som skriver historien. Videre at rettsoppgjøret var urettferdig og at straffene var for strenge. Det var idealisme som drev de fleste, og dermed skal de likesom være både moralsk og juridisk uklanderlige.

Indirekte fornemmer jeg fra det hold i forbindelse med kommunismens totale sammenbrudd, deres egenforståelse av de åpenbare bevis og den endelige bekreftelse på at det nok var frontkjempere som hele tiden så

rett, og for det er de altså blitt straffet!

Jeg mener med dette aldeles ikke å si at alle frontkjempere hevder dette. Det er sikkert på det hold som i andre sammenhenger ulike oppfatninger av motiver og av handlinger. For mange kan det kanskje være tilfeldigheter som bragte dem på feil side. Og når sant skal sies, kunne vel også det være tilfelle hos folk på den annen side; vel å merke blant de alminnelige jøssinger. Men det kan neppe være tvil om at den dominerende del av det norske folk besto prøven på bevisst grunnlag.

Etter så mange år er det vel enkelte på begge sider som mener at tiden forlengst er inne for forsoning. Det er kanskje ikke naturlig. Men det hovedspørsmål jeg mener man bør stille seg er: Forsoning om hva? Når en frontkjemper har gjort opp

for seg og sonet sin dom, så tilsier vanlig folkeskikk at medborgerne tar det til etterretning. Men når det stilles krav om tilgivelse for straffedømte som selv ikke vil erkjenne at de tok feil, kommer saken i et helt annet lys.

Uten å gå nærmere i detaljer om graden av handlinger som ble begått under krigen; om de «bare» deltok på Østfronten eller også i tillegg kjempet mot egne landsmenn på norsk jord, så avla de alle dessuten ed til et regime som ikke alene var våre overfallsmenn, men som bygde hele sitt samfunnssyn på diktaturet, med de systematiske krenkelser av menneskeverdet som er deres særkjenne.

Vi kan ikke frata dem deres tro på at de mente de gjorde rett ved å gå den brutale aggressors ærend, men vi bør hverken direkte eller indirekte medvirke til at de

Kommunismens sammenbrudd er ingen bekreftelse på at frontkjemperne så rett, påpeker Thor Knudsen, president i Norges Forsvarsforening og tidligere lagtingspresident.

holder fast på denne alvorlige villfarelsen. Det skylder vi ikke minst dem som ofret sine liv for at alle vi andre i dag kan leve som frie mennesker under et fritt folkestyre. Også de nye generasjoner.